

DRUŽINSKA TRADICIJA

Gregor, danes in zemir lesarstva, je že kot otrok veliko časa preživel v očetovi delavnici in ga opazoval pri delu.

Po sledeh Leonarda da Vincija

Janez in Gregor Novak, oče in sin, sta tako v Sloveniji kot v tujini poznana po ročno izdelanih šahovnicah in figurah, predvsem turnirskih, v zadnjih letih pa sta združila moči tudi z zanimimi slovenskimi oblikovalci - Oskarjem Kogojem, Janezom Suhadolcem in Sergijem Gobboom.

Obdelovanja lesa se je Janez lotil po naključju. Pred tem se je preživil kot 'muzikant', s prijateljem sta imela skupino, kjer je bil njegov edini stik z lesom ta, da je v rokah vihtel bobnarske palice. Ko pa je dobil drugega otroka, je bobne prodal, saj sta z ženo menila, da družina in živiljenjski slog glasbenika ne gresta najbolj skupaj. Ker je bil v tistem času zaposlen tudi v Emoni, kjer je delal na programu športa in

rač, je opazil, da jim v zalogi vedno primanjje kompletov šaha. In ker pravijo, da je ladost norost, sta se s prijateljem odločila, da bosta začela izdelovati kar sama. "Načrt sva uredila kar v gostilni, in ker je on po izobrazbi farmacevt, jaz pa ekonomist, sva kmalu ugodila, da o ročnih spretnostih nimava pojma," d'katrat je minilo skoraj 30 let, sprva sta delovala strojni ali kot mu pravimo gostilniški

EKOLOŠKO NARAVNANI
Izdelujejo tudi zvezke in bananmegiče papirja, ki ga uvažajo iz Kostrike.

šah, odkar pa vse tovrstne izdelke veliko ceneje izdelujejo na Kitajskem, je strojna izdelava pri nas zamrla. Preusmerila sta se v ročno izdelavo turnirskega šaha, prvi je bil najbolj znan - tako imenovani dubrovnik. Predlog janji je Janez dobil od slovenskega šahovskega vlemostra Bruna Parme, kar se je izkazalo kot kar velik izziv, saj garniture nikakor ni mogel izdelati na strojni način, zato že figure za nekaj časa postavil v kot.

"Tudi moj sin Gregor, sicer inženir lesarstva, jih je kar pet let opazoval na omari, prestudiral goro literature o njihovi ročni izdelavi, ki so jo obvladali le stari mojstri, in na koncu mi je uspelo."

Čeprav pri izdelavi avtorskih šahovskih garnitur konkurenč v tem delu sveta nimajo, je vseeno nekaj manjkalo, da bi dosegli preboj. Tako se jim je porodila zamisel, da bi v proces vključili tudi priznane slovenske oblikovalce. "Da sem o sodelovanju prepričal Oskarja Kogoj, je trajalo leto dni, priznanega arhitekta Janeza Suhadolca, poznanega po svojih dizajnerskih stolih, pa sem prepričeval le pol leta. (smeh) Mogoče zato, ker je tudi sam strastni šahist," pove Janez, ki je bil nad končnim izdelkom navdušen. Tako je vedel, da so na pravi poti, da jih po njihovem oblikovalskem pečatu spozna tudi širša javnost. Pred tedni pa so med svoje poslovne uspehe vpisali še enega, in sicer so podpisali pogodbo s fundacijo Coronini iz Gorice in oblikovalcem Francom Roccem iz Milana, s katerim bodo v prihodnjem letu izdelali omejeno serijo šahovskih garnitur, narejenih na podlagi skic Leonarda da Vinci. Tako oče kot sin se strinjata, da se od te obrti pri nas ne da živeti, zato so glavni prihodek serijska otroška nalivna peresa z ročno izdelanim lesnim dodatkom, vse drugo pa je stvar cistega užitka.

◆ Napisala Anja Kontrec

◆ Fotografije Helena Kermelj, Primož Predalič

ŠAH ZA OTROKE

Razvijanje inteligence skozi igro

Proces izdelave enega ročno izdelanega kompleta šahovnice in figur zahteva od 10 do 12 ur, tako da na teden izdelajo le dva do tri kompleti. Tako poudarek ni na množični proizvodnji, temveč kakovosti in dodani vrednosti. Večina se prodaja v tujini, uporabljajo jih tudi v Ameriki, Angliji in na Kitajskem. Zadnji izziv, ki so se ga lotili, je ročni šah oblikovalca Sergija Gobba, ročno izdelan in namenjen igri. Raziskave kažejo, da so otroci med petim in šestim letom starosti najbolj dojemljivi za inteligenčni razvoj, zato so se odločili, da jim kot prvi na trgu ponudijo takšno igračo.

V fazi izdelave je tudi prav poseben šah, narejen po skicah Leonarda da Vinci, ki so jih pred nekaj leti našli v Goriči.